

Virologiska laboratoriet
Peter Horal, verksamhetschef

Göteborg, 17 augusti, 2009

Bilaga I

Undertecknad har ombetts av FMM att yttra sig över rubricerade utredning. Jag vill betona att yttrandet kommenterar utredningens förslag utifrån ett kliniskt mikrobiologiska behov och perspektiv. Yttrandet analyserar inte all i utredningen ingående bakgrundsinformations relevans/korrekthet, utan fokuserar på utredningens konkreta förslag.

Allmänt kan sägas att all framgångsrik forskning förutsätter vissa självklara grundkomponenter såsom:

Kompetens
Engagemang
Resurser (infrastruktur, tid och driftsbudget)
Incitament/karriärmöjlighet (sannolikt den faktor som idag minst beaktas)

Nedan följer kommentarer till utredningens förslag så som de formuleras i sammanfattningen.

Rekrytering och karriär

Utredningen föreslår starkare forskningsanknytning i vårdutbildningarnas alla led samt en ökad satsning på tjänster som kombinerar kliniskt arbete med forskarutbildning samt att forskningserfarenhet ses som en tydlig merit vid tjänste/chefstillsättningar. Allt detta synes vällovligt men man bör ställa sig frågan om man inte redan vid antagning till vårdutbildningar bör avsätta ett relativt stort antal platser för en "parallell" utbildningslinje med starkt forskningsfokus. Det är i en students tidiga utbildningsfas forskningsintresset/inriktningen måste initieras. Då det är en utopi att alla studenter genom en tydligare roll för forskningen skall göras intresserade av en forskarkarriär. Två parallella (en mer yrkesorienterad och en kombinerad yrkes/forskningsorienterad) utbildningar bör utredas.

Utredaren berör bristen på läkarstudenter inom den prekliniska forskningen. Detta är en fundamental brist som utredningen starkare borde ha fokuserat på och därvid kommit med förslag på hur preklinisk/klinik skulle kunna närma sig varandra och erbjuda en naturlig forsknings/tjänsteövergång mellan preklinisk forskning och kliniskt arbete/klinisk forskning (något som förr var mycket vanligt – inte minst inom mikrobiologin).

Postadress	Telefon	Telefax	E-Mail
Virologiska laboratoriet Guldhedsgatan 10 B 413 45 Göteborg	+46-31-342 46 95 Sekreterare +46-31-342 46 62	+46-31-827032	peter.horal@vgregion.se Sabina Wagner sabina.wagner@vgregion.se

Avseende rekrytering av män respektive kvinnor finner utredningen inga behov av särskilda rekryteringsåtgärder eftersom andelen kvinnor bland disputerande läkare under 2000-talet utgjort ca. 50% och eftersom 61% av doktorander på medicinsk fakultet (2006). Det är dock av vikt att könsfördelningen följs då det kan finnas anledning befara att andelen män i båda grupperna framgent minskar.

Slutligen tar utredningen upp ett påtagligt problem, nämligen den tilltagande bristen på forskningserfarenhet bland nyrekryterade chefer inom vården. Man kan till och med förledas att tro att en solid forskningsförankring uppfattas som en anti-merit. Det blir allt mer sällsynt att verksamhetschefskap sammanfaller med forskningsansvar på en universitetsklinik.

Forskning om behandling och implementering

Jag saknar en redogörelse för hur de HTA (Health Technology Assessments) som nu genomförs nationellt och lokalt skall infogas i de föreslagna åtgärderna. Givetvis faller även diagnostik under denna rubrik

Universitetssjukhuset – navet för den kliniska forskningen UMC

Utredningen har identifierat det dubbla huvudmannaskapet för klinisk forskning (Landsting/Region och Universitet) som ett problem. Jag delar denna uppfattning, men anser att de föreslagna UMCs ägarform är något oklar. Trots ett gemensamt ägande i bolagsform föreslår utredningen att t.ex. professorer och lektorer fortsatt kommer att ha två arbetsgivare (universitetet och aktiebolaget). Detta riskerar att bibehålla dubbelkommandot i sin nuvarande form. Det rimliga är att tänka sig en enda huvudman (Regionen), och att därvid skapa något som liknar de offentliga amerikanska medicinska delstatsuniversiteten. Jag delar således Ansvarskommittén synsätt att hälso- och sjukvården bör tas över av ett fåtal regionkommuner. Då det i dagsläget är den regionala aktören som besitter de "ekonomiska musklerna" ter det sig rimligast att skapa landstingsägda UMC. Det är dock oklart om det i nuläget finns en politisk majoritet för ett så radikalt förslag.

Utredningens antagande att vi går mot en nationell fördelning av ALF-medlen ser jag som kontraproduktiv för att kunna skapa ett antal starka regionbaserade kunskapscentra.

En viktig aspekt, oaktat ägandeform, är att lärarundantaget bibehålls. Undantaget får anses vara en kraftig morot som stimulerar till kommersialisering av medicinsk forskning.

Postadress	Telefon	Telefax	E-Mail
Virologiska laboratoriet Guldhedsgatan 10 B 413 45 Göteborg	+46-31-342 46 95 Sekreterare +46-31-342 46 62	+46-31-827032	peter.horal@vgregion.se Sabina Wagner sabina.wagner@vgregion.se